

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. A/2013/0168 van 23 april 2013
in de zaak 1011/0080/A/3/0062

In zake: het college van burgemeester en schepenen van de **gemeente WESTERLO**, met administratieve zetel te 2260 Westerlo, Boerenkrijglaan 61

verzoekende partij

tegen:

de **GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Antwerpen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Johan CLAES
kantoor houdende te 2550 Kontich, Mechelsesteenweg 160
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

Tussenkommende partij:

de nv [REDACTED]

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Jan BOUCKAERT en Jan ROGGEN
kantoor houdende te 1000 Brussel, Loksumstraat 25
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 8 september 2010, strekt tot de vernietiging van het besluit van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Antwerpen van 6 augustus 2010 waarbij aan de tussenkommende partij een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het bouwen van een windmeetmast.

De bestreden beslissing heeft betrekking op een perceel gelegen te [REDACTED] en met als kadastrale omschrijving [REDACTED].

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft het originele administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend. De tussenkommende partij heeft een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 16 april 2013, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Filip VAN ACKER heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Stijn BRUSSELMANS die loco advocaat Johan CLAES verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord;

De verzoekende en tussenkomende partij, hoewel behoorlijk opgeroepen, zijn niet ter zitting verschenen. Gelet op artikel 4.8.24 VCRO verhindert de afwezigheid van partijen de geldigheid van de zitting, en dus van de behandeling van de zaak, echter niet.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009, zijn toegepast.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening hebben betrekking op de tekst van deze artikelen, zoals zij golden op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering.

III. TUSSENKOMST

De nv [REDACTED] verzoekt met een aangetekende brief van 17 januari 2011 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de derde kamer heeft met een beschikking van 31 januari 2011 vastgesteld dat er redenen zijn om het verzoek in te willigen en dat de verzoekende partij tot tussenkomst beschouwd kan worden als belanghebbende in de zin van artikel 4.8.16, §1, eerste lid VCRO.

IV. FEITEN

Op 25 februari 2010 (datum van het ontvangstbewijs) dient de tussenkomende partij bij de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“de bouw van een windmeetmast”*.

Het perceel is volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 28 juli 1978 vastgestelde gewestplan ‘Herentals-Mol’, gelegen in agrarisch gebied.

Het perceel is niet gelegen in een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan geldt, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 6 april 2010 tot en met 5 mei 2010, worden geen bezwaarschriften ingediend.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwonwikkeling Antwerpen brengt op 9 april 2010 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het Vlaams Energieagentschap, interdepartementale Windwerkgroep, brengt op 29 maart 2010 een gunstig advies uit.

Het directoraat-generaal Luchtvaart, de directie Luchtruim en Luchthavens brengt op 2 juni 2010 een gunstig advies uit.

Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, onroerend erfgoed, Archeologie brengt op 16 maart 2010 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Westerlo verleent op 7 juni 2010 het volgende ongunstig advies:

“ ...

Argumentatie

- *De voorliggende aanvraag voorziet in het bouwen van een windmeetmast met een hoogte van 100 m met bijhorende bevestigingskabels en verankering, anemometers, windvaantjes, dataloggers en stroomvoorziening, voorafgaand aan de bouw van een windpark. De hoogte van de windmeetmast is 100 m aangezien de masten van de windturbines eveneens een hoogte van 100 m zouden kunnen hebben. De mast bestaat uit triangulair vakwerk, waarvan de drie steunberen uit stalen cilinders vervaardigd zijn en die aan elkaar gelast zijn met een doorlopende, in Z-patroon gebogen staalbuis. De voorliggende aanvraag betreft een tijdelijke constructie voor een maximum termijn van 3 jaar.*
- *De aanvraag dient getoetst te worden aan het Windplan Vlaanderen en de omzendbrief EME/2006/01 – RO/2006/02.*
- *Het Windplan Vlaanderen heeft Vlaanderen ingedeeld in verschillende gebieden waaraan een klasse is gekoppeld in functie van prioriteiten op het vlak van windenergie. De gekozen locatie is gelegen in een gebied dat in aanmerking kan komen voor windenergie, maar waar een beperking kan optreden of een goede ruimtelijke afweging nodig is.*
- *De Omzendbrief EME/2006/01 – RO/2006/02 gaat uit van een duurzame ruimtelijke ontwikkeling, een duurzaam energiegebruik, de voordelen van windenergie en de economische waarde van windenergie. De stedenbouwkundige aanvraag dient getoetst te worden aan de afwegingselementen voor de locatiekeuze. Deze afwegingselementen zijn: het bundelingsprincipe, grondgebruik, wonen, landbouw, landschap, geluidsimpact, slagschaduw, veiligheid en natuur.*
- *De inplanting van de windmeetmast in agrarisch gebied is volgens de huidige regelgeving op basis van het typevoorschriftenbesluit en de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, mogelijk indien de aanvraag aanvaardbaar en ruimtelijk inpasbaar is in de omgeving. De inplanting is gekozen in functie van het oprichten van een windpark in deze omgeving. De stedenbouwkundige aanvraag voor het bouwen van een windpark in dit open agrarisch gebied werd ongunstig geadviseerd omwille van de verstoring van dit open agrarisch gebied. In dit open agrarisch gebied zijn geen versturende elementen aanwezig, die een aanknopingspunt zouden kunnen vormen voor de inplanting van een windpark. Aangezien het niet wenselijk is om op deze locatie een windpark te bouwen kan er gesteld worden dat het plaatsen van de windmeetmast om na te gaan of deze locatie geschikt is om een windpark te plaatsen eveneens niet kan aanvaard worden.*
- *Het is aangewezen om de aanvragen voor het plaatsen van windmolens te bundelen en geconcentreerd in te planten in de industriezone tussen het Albertkanaal en de E313 en de onmiddellijke omgeving van infrastructuur om op die wijze een verspreide inplanting in een open agrarisch gebied te voorkomen en de open ruimte te vrijwaren. Hetzelfde principe is dan ook van toepassing op de voorliggende aanvraag.*
- *De voorliggende weg is voldoende uitgerust.*
- *Gezien de aanvraag niet gelegen is in recent overstroomd gebied of overstromingsgebied kan in alle redelijkheid geoordeeld worden dat het schadelijk*

effect beperkt is.

- Het behoort, zoals vermeld in het decreet van het decreet Algemeen Waterbeleid, tot de bevoegdheid van de vergunningverlenende overheid, om de resultaten van de watertoets te vermelden en ermee rekening te houden in haar uiteindelijke beslissing en de passende maatregelen te nemen om de schade aan het waterhuishoudkundig systeem te beperken.

...”

De verwerende partij beslist op 6 augustus 2010 een stedenbouwkundige vergunning te verlenen onder voorwaarden. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

“ ...

STEDENBOUWKUNDIGE BASISGEGEVENS UIT DE PLANNEN VAN AANLEG / RUIMTELIJKE UITVOERINGSPLANNEN

Ligging volgens de plannen van aanleg + bijhorende voorschriften

De aanvraag is volgens het gewestplan Herentals-Mol (K.B.28/07/1979) gelegen in een agrarisch gebied.

...

Overeenstemming met dit plan

De aanvraag is principieel in strijd met de geldende voorschriften.

Afwijking van stedenbouwkundige voorschriften

Artikel 4.4.9 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening geeft volgende mogelijkheid tot afwijking van de stedenbouwkundige voorschriften:

...

De bestemming “agrarisch gebied” van het bovenvermelde geldende gewestplan concordeert volgens het besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de concordantie van bijzondere bestemmingsvoorschriften van de plannen van aanleg naar de categorieën of subcategorieën van gebiedsaanduiding van 29/05/2009 met de categorie van gebiedsaanduiding “landbouw” van de typevoorschriften voor gewestelijke RUP's.

In het besluit van de Vlaamse Regering van 11 april 2008 tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de vorm en de inhoud van de RUP's met typevoorschriften voor gewestelijke RUP's vermeldt de categorie van gebiedsaanduiding “landbouw”:

...

BESCHRIJVING VAN DE OMGEVING EN DE AANVRAAG

De aanvraag betreft het oprichten van een windmeetmast met een hoogte van 100 m, met bijhorende bevestigingskabels en verankering, anemometers, windvaantjes, dataloggers en stroomvoorziening.

De mast wordt opgericht i.f.v. en voorafgaand aan de bouw van een windpark. Het betreft de aanvraag voor een tijdelijke constructie.

...

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

...

De windmeetmast is een onderdeel van het windpark dat op dezelfde locatie gepland wordt. Ondertussen werd reeds een vergunning afgeleverd voor het plaatsen van 2 windturbines. De meetinstallatie vormt een wezenlijk onderdeel in de realisatie van die windturbineproject en meet de wind die op de geplande windturbine zal inwerken.

De hoogte van de windmeetmast bedraagt 100 m, omdat dit de massthoogte is van de

windturbines die zullen worden geplaatst.

Het betreft een tijdelijke constructie die wordt verwijderd zodra met de bouw van de windturbines wordt gestart.

Windparken en hun toebehoren kunnen een nadrukkelijk effect hebben op een bepaalde site en de ruimere omgeving. Het komt er bijgevolg op aan de vraag naa locaties voor de inplanting van windparken te verzoenen met de vraag naar een kwaliteitsvolle ruimtelijke ordening.

Voor het plaatsen van de windmeetmast kan een gelijkaardige motivering worden aangevoerd als voor het plaatsen van de windturbines op dezelfde locatie, aangezien hij een wezenlijk onderdeel van het windpark is.

Juridische context

...

De bestemming “agraris ch gebied” van het bovenvermelde geldende gewestplan concordeert volgens het besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de concordantie van bijzonder bestemmingsvoorschriften van de plannen van aanleg naar de categorieën of subcategorieën van gebiedsaanduiding van 29/05/2009 met de categorie van gebiedaanduiding “landbouw” van de typevoorschriften voor gewestelijke RUP’s.

In het besluit van de Vlaamse Regering van 11 april 2008 tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de vorm en de inhoud van de RUP’s met typevoorschriften voor de gewestelijke RUP’s vermeldt de categorie van gebiedsaanduiding “landbouw”:

...

De aanvraag voor het plaatsen van de 2 windturbines op deze locatie werd geëvalueerd a.h.v. dergelijke lokalisatienota. Er werd geoordeeld dat een vergunning kon worden afgeleverd. De windmeetmast vormt een wezenlijk onderdeel van het geplande windpark en beoogt een verder realisatie van de afgeleverde vergunning.

Aftoetsing van de aanvraag aan het RSV/Aftoetsing aan de omzendbrief EME/2006/01 – RO/2006/02: afwegingskader voor de plaatsing van nieuwe grootschalige windturbines of windturbineparken

I.v.m. het localisatievraagstuk van windparken is één van de basisdoelstellingen van he Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen relevant: het “behoud en waar mogelijk de versterking van het buitengebied”. Eveneens van belang is het ruimtelijk principe van de “gedeconcentreerde bundeling”.

Door het concentreren van activiteiten (in de kernen van het buitengebied eb aansluitend bij stedelijke gebieden) moet de verder versnippering worden tegengegaan en de druk op het buitengebied worden verminderd. Bij elke ruimtelijke ingreep wordt hierbij getracht bijkomende negatieve, storende, visuele vervuiling of impact op een gebied of locatie zoveel mogelijk te vermijden of te minimaliseren. ... In bepaalde omstandigheden kan zo zelfs een nieuw landschapsbeeld ontstaan, dat een meerwaarde oplevert, en de positieve effecten van de ingreep in het licht stelt.

Het ruimtelijk principe van gedeconcentreerde bundeling uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wordt algemeen voor de inplanting van windturbines verfijnd in het principe van de plaatsdeling (site sharing) : Door windturbines zoveel als mogelijk te bundelen,

moet het behoud van de nog resterende open ruimte in het sterk verstedelijkte Vlaanderen orden gegarandeerd. De absolute voorkeur gaat dan ook uit naar het realiseren van windenergieopwekking door middel van clustering van windturbines.

Een verspreide inplanting van verschillende individuele turbines is niet aangewezen. Vanaf 3 windturbines wordt van een cluster gesproken. Er moet in de eerste plaats gestreefd worden naar een ruimtelijke concentratie van windturbines in de nabijheid van of in de stedelijke gebieden/netwerken en de kernen van het buitengebied. Vermindering van de woonkwaliteit kan worden vermeden door te streven naar een bundeling van windturbines met grootschalige bedrijventerreinen, in het bijzonder in de economische poorten (bijvoorbeeld (zee)havengebieden) en netwerken, bepaalde gemeenschapsvoorzieningen, ...

Omdat vanuit technisch oogpunt windturbines evenwel over een voldoende grote, obstakelvrije omgeving moeten kunnen beschikken, kan het bundelen van windturbines met woningen en/of bedrijvigheid niet strikt als een absolute ruimtelijke locatievoorwaarde worden gehanteerd. Een technisch haalbare locatie in open ruimte kan worden onderzocht indien er naar een zo groot mogelijk ruimtelijke bundeling wordt gestreefd met andere infrastructuur, bij voorkeur grote lijninfrastructuur (bv. wegen, spoorwegen, rivieren, hoogspanningslijnen, ...), die reeds een belangrijke ruimtelijk-landschappelijke en visuele impact heeft en een bijkomend markering betekenen.

De aanvraag voor het inplanten van een windpark op deze locatie werd aanvaardbaar geacht, en verenigbaar met de principes van het RSV. De windmeetmast beoogt de realisatie van het geplande windpark en is er een wezenlijk onderdeel van.

Aftoetsing van het windplan Vlaanderen:

Het windplan Vlaanderen is een weergave van de mogelijke geschikte locaties op het Vlaams grondgebied voor de inplanting van windturbines. Volgens het windplan gaat het op deze site om een zone klasse 1: een gebied dat zeker in aanmerking komt voor de toepassing van windenergie, met hoogste prioriteit.

Het advies van de interdepartementale Windwerkgroep (Vlaams Energieagentschap) is gunstig voor de plaatsing van de tijdelijk windmeetmast. De Windwerkgroep gaf op 17.12.2009 een positief advies voor het inplanten van 4 windturbines.

De invloed van de aanvraag voor windturbines op deze locatie op de ruimtelijke en natuurlijke structuren en het onderzoek naar mogelijke visuele of geluidsoverlast, werd uitvoerig onderzocht en gemotiveerd in de lokalisatienota en er werd geoordeeld dat de aanvraag aanvaardbaar is.

Aangezien de windmeetmast een wezenlijk onderdeel van het windpark vormt, is ook deze aanvraag aanvaardbaar.

De verschillende ingekomen adviezen zijn gunstig of voorwaardelijk gunstig en kunnen worden gevolgd.

Enkel het advies van het college van burgemeester en schepenen is ongunstig. Dit ongunstige advies vloeit voort uit het ongunstige advies dat werd gegeven n.a.v. de aanvraag voor de windturbines.

In de motivering bij de aanvraag voor windturbines is aan dit ongunstig advies gemotiveerd voorbijgegaan. Bovenstaande motivatie m.b.t. de verenigbaarheid

van de voorliggende aanvraag met de juridische en ruimtelijke context is een bijkomende staving.

Tijdens het openbaar onderzoek zijn geen bezwaren ingediend.

ALGEMENE CONCLUSIE

Gelet op bovenstaande ruimtelijke afweging kan ik stellen dat de tijdelijke plaatsing van een windmeetmast, als toebehoren van het ter plaatse geplande windpark, de realisatie van de algemene bestemming niet in het gedrang brengt, en dat de aanvraag de landschappelijke kwaliteiten niet verstoort.

Daarom acht ik het voor deze aanvraag opportuun om af te wijken van de bestemmingsvoorschriften van het geldende gewestplan zoals hierboven omschreven.

De aanvraag brengt de goede ruimtelijk ordening niet in het gedrang. Er kan een tijdelijke vergunning worden afgeleverd voor 2 jaar. Dit is de periode die redelijkerwijze aannemelijk kan worden geacht, voor het uitvoeren van de geplande metingen.

...

Dit is de bestreden beslissing.

V. VERZAKING AAN HET BESTREDEN BESLUIT

Met een aangetekende zending van 12 maart 2013 deelt de tussenkomende partij aan de Raad het volgende mee:

“...

In bijlage vindt u een kopie van ons schrijven aan de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar d.d. 11/03/2013 met betrekking tot het afstand nemen van de stedenbouwkundige vergunning (kenmerk 8.00/13049/543.3) voor het bouwen van een windmeetmast te Westerlo.

Deze stedenbouwkundige vergunning werd door de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar afgeleverd op 6 augustus 2010. De gemeente Westerlo is tegen deze beslissing in beroep gegaan bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen (rolnummer 1011/0080/A/3/0062), deze procedure is nog steeds lopende.

...”

Uit het voorgaande blijkt dat de aanvrager van de bestreden vergunning uitdrukkelijk en ondubbelzinnig verklaart te verzaken aan de bestreden beslissing. De duidelijkheid in het rechtsverkeer vereist de vernietiging van de bestreden beslissing.

VI. DE KOSTEN

Gelet op de specifieke redenen die aanleiding geven tot de vernietiging van de bestreden beslissing, meer specifiek de verzaking eraan door de tussenkomende partij, komt het de Raad in het licht van artikel 4.8.26, § 2, eerste lid VCRO passend voor dat de kosten van het geding, zijnde het door de verzoekende partij betaalde rolrecht, ten laste van de tussenkomende partij worden gelegd.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van nv [REDACTED] is ontvankelijk.
2. Het beroep is ontvankelijk en in de aangegeven mate gegrond.
3. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 6 augustus 2010, waarbij aan de tussenkomende partij de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het bouwen van een windmeetmast op een perceel gelegen te [REDACTED] en met kadastrale omschrijving [REDACTED].
4. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 23 april 2013, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, derde kamer, samengesteld uit:

Filip VAN ACKER, voorzitter van de derde kamer,
met bijstand van

Katrien VISSERS, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier, De voorzitter van de derde kamer,

Katrien VISSERS

Filip VAN ACKER